

ANDRÁSI MONIKA-KISS GÁBOR-SZALAI VIKTÓRIA**A 2014. ÉVI DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉSI KUTATÁS EREDMÉNYEI****I. A DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉSI KUTATÁSRÓL**

A kutatási zárótanulmány a Budapesti Corvinus Egyetemen 2014-ben zajlott diplomás pályakövetési adatgyűjtésének eredményeit foglalja össze. A végzettek és hallgatók körében végzett pályakövetési kutatásra az országos Diplomás Pályakövetési Rendszer (DPR) részeként került sor. A DPR részeként zajló intézményi adatgyűjtés évente a hallgatók teljes körére, valamint az egy, három és öt éve abszolutóriumot szerzettekre terjed ki. Az adatfelvételre mindkét kutatás esetén 2014 tavaszán került sor, online kérdőívek alapján. A válaszadók megkeresése intézményi belső címlisták alapján történt.

A végzettek adatbázisát a beérkezett válaszok alapján összesen 1780 fő alap- és mesterképzésben abszolutóriumot szerzett válaszadó alkotja. A minta esetszámát a Felsőoktatási Információs Rendszer alapsokaságra vonatkozó adataival összevetve az intézményi válaszadási ráta 17,9 százalékos.

II. A FELŐOKTATÁS ÉS A MUNKAERŐPIAC ÖSSZEFONÓDÁSA

A friss diplomások munkaerő-piaci betagozódásának fő mutatói a képzés és munkaerőpiac közti átmenet időszakához kapcsolódnak. A felsőoktatás és a munka világának differenciálódása a tanulás és munkavégzés párhuzamosságait, a képzési és munkaerő-piaci életút sokféleségét erősítették. A képzés és munkaerőpiac közti átmenet időszakának fontos mutatója a tanulmányok alatti munkavállalás, amelynek mind a végzettek, mind a hallgatók közti jelentős arányát tapasztalhatjuk a BCE esetében. A BCE hallgatóinak 44 százaléka tanulmányai mellett munkát is vállal. Nyilvánvalóan ezt a magas arányt a nem nappali tagozatosok jelentősen növelik. A hallgatók körében mért nagyarányú munkavállalási gyakoriság kari bontásban nagyon lényeges eltéréseket nem mutat. Az Élelmiszertudományi Kar és a Kertészertudományi Kar hallgatói azok, akik az átlagnál kisebb arányban vállalnak tanulmányaik mellett munkát a felsőoktatási évek alatt. A felsőfokú tanulmányaik alatti munkavégzés esetében gyakran (40 százalék) gyakornoki, avagy diákmunkáról van szó. A munka jellege az esetek egyharmadában állandó jellegű és határozott időtartamú, tehát tartós munkavállalás. A felsőoktatási évek alatt vállalt munka esetében fontos szempont a tevékenység szakterületi kapcsolódása, hiszen egy illeszkedő munkakör és az abban szerzett tapasztalat a későbbi munkaerő-piaci átmenetet is nagyban megkönnyítheti. A tanulmányok alatt dolgozó hallgatók munkája az esetek majd kétharmadában nagyrészt vagy teljes mértékben illeszkedik tanulmányaik szakterületéhez. Ez az arány lényegesen magasabb a Gazdálkodástudományi Kar hallgatói körében, átlag alatt marad ugyanakkor az Élelmiszertudományi Kar munkát vállalói hallgatói között. A felsőoktatás és munkaerőpiac egymásba fonódását jól mutatják az egyetem végzettjeinek diplomázás előtti munkaerő-piaci tapasztalat-

szerzésre vonatkozó adatai is. A végzettek 40 százaléka már az abszolutórium megszerzésekor is főállásban dolgozott, valamint kétharmaduk a felsőoktatási évek alatt végzett tanulmányaihoz kapcsolódó munkát vállalt. A diplomázás előtti szakmai munkatapasztalat-szerzés gyakorisága a karok többségén 70 százalék körül alakul. Az összegyűjtött gyakoriságot e tekintetben a Kertészettudományi Kar és az Élelmiszertudományi Kar végzettjeinek munkaerő-piaci szakmai tapasztalatai csökkentik.

A képzés és munkaerőpiac kapcsolatában a tanulmányok alatti munkavállalás másik pólusát a felsőoktatási képzés kitolódása képviseli. A BCE alapszakos hallgatóinak 88 százaléka tervezi, hogy a BSc-képzés lezárultával mesterszinten is továbbtanul. A hallgatók kétharmada a mesterképzési tanulmányai során is a BCE képzési kínálatából választana. A megvalósult mesterszakos továbbtanulás aránya az alapszakon végzettek között intézményi szinten ennél alacsonyabb, egyharmad körül alakul. Ez az arány azonban lényegesen magasabb, ötven százalékot meghaladó a Társadalomtudományi Kar és a Tájépítészeti és Településtervezési Kar egykori alapszakos hallgatói közt. Az intézményi átlagnál kisebb BA/MA átlépési arányt találunk a Közgazdaságtudományi Kar és a Kertészettudományi Kar alapszakos végzettjei között. A végzettek körében zajlott vizsgálat adatai jól mutatják a felsőfokú képzési életút kitolódását. A végzettek 35 százalékanak már a vizsgált képzés megkezdésekor is volt felsőfokú végzettsége (az az arány a mesterképzésen végzettek közt természetesen teljes körű). A vizsgált végzettség megszerzése óta eltelt 1, 3 vagy 5 évben a válaszadók 18,6 százaléka újabb felsőfokú végzettséget is szerzett. Az adatfelvétel idején a válaszadók közel egyötöde továbbra is felsőfokú képzésben vett részt.

III. KEDVEZŐ KILÉPÉSI MUTATÓK

A BCE hallgatói összességében bizakodóak a képzés utáni elhelyezkedési lehetőségeik tekintetében. Döntő többségük bizonyosan, vagy nagy valószínűséggel problémamentes elhelyezkedésre, munkaerő-piaci kilépésre számít. A hallgatók alig nyolc százaléka valószínűsíti elhelyezkedési nehézségeket a diploma megszerzése utáni időszakban. Ezen az összképen belül is különösen kedvezőek az Élelmiszertudományi Kar és a Gazdálkodástudományi Kar hallgatóinak elhelyezkedési várakozásai. A legkevésbé kedvező pályaképpel a Társadalomtudományi Kar és a Kertészettudományi Kar hallgatói jellemezhetőek. A legnagyobb létszámú 15 szak hallgatói között a legkedvezőbb karrierképpel a pénzügy és számvitel, a vezetés és szervezés valamint a gazdaságinformatikus szakok hallgatói jellemezhetőek. Az elhelyezkedési esélyek megítélésében a környezetgazdálkodási agrármérnöki, kommunikációs és médiatudomány, valamint a nemzetközi tanulmányok szakok hallgatói nyilatkoztak a legkevésbé pozitívan.

A kedvező elhelyezkedési várakozásokat a végzettek visszajelzései is igazolják. A BCE végzettjei közül azok, akik a végzettség megszerzése után munkát kerestek, átlagosan 3,35 hónapos keresési időről számoltak be. Az első állás megszerzéséig eltelt idő a legalacsonyabb – három hónapnál rövidebb – a Gazdálkodástudományi Kar és a Tájépítészeti és Településtervezési Kar diplomásai esetében. A leghosszabb átlagos álláskeresési időről a Kertészettudományi Kar és az Élelmiszertudományi

Kar végzettjei számoltak be. Körükben a diplomázás után állást keresők elhelyezkedése átlagosan több mint öt hónapig tartott. Ezen időszak alatt az abszolutórium után állást keresők átlagosan 24,7 kapcsolatot létesítettek a munkaerőpiac szereplőivel, vagyis jelentkeztek hirdetésekre, küldték el szakmai anyagukat potenciális munkáltatóknak. Megvalósult kapcsolatfelvételre, a személyes visszajelzésre, interjúra átlagosan 5,37 alkalommal került sor. Az első diplomás munka megszerzése során (a végzés után állást keresők körében) a legfontosabbnak a formális csatornák mutatkoznak. A végzetek többsége álláshirdetés útján jutott munkához (42 százalék), további 16 százalékuk pedig maga küldte el önéletrajzát, szakmai anyagát a megcélzott munkáltató(k)nak. Mindemellett a munkához jutásban a személyes kapcsolatok szerepe továbbra is jelentős. A személyes ismeretség döntő súlya (22 százalék) mellett a tanulmányok alatti szakmai tapasztalatszerzés és kapcsolatépítés fontosságára hívja fel a figyelmet a gyakorlati helyen történő alkalmazás, vagy korábbi munkakapcsolat szerepe az álláshoz jutásban. Az intézményi karrieriroda, állásbörze 4 százalékos gyakorisággal járul hozzá közvetlenül az álláshoz jutáshoz.

IV. JELENTŐS KÜLFÖLDI ORIENTÁCIÓ

A BCE hallgatóinak és végzettjeinek idegennyelv-tudása igen magas szintű. A végzetek némileg magasabb nyelvismeretszintje mellett a beszélt idegen nyelvek gyakorisági sorrendje megegyezik. A leggyakrabban, lényegében teljes körűen ismert idegen nyelv az angol. Emellett a hallgatók 72, a végzetek 79 százaléka németül is beszél. A franciát, harmadik leggyakoribb idegen nyelvként a hallgatók 32, a végzetek 41 százaléka említette. A hallgatók által említett egyéb nyelvek közül a leggyakrabban a következők merültek fel: spanyol, olasz, orosz, török, szlovák, szerb, román, portugál, norvég, latin, kínai, japán, holland.

A külföldi tanulmányokban részt vettek aránya a már befejezett tanulmányok után álló végzetek körében 23,8 százalékos. Ehhez képest magasabb átlagértékeket mérünk a Társadalomtudományi Kar esetében, ahol a hallgatók közel egyharmada vett részt nemzetközi mobilitásban felsőfokú tanulmányai alatt. A mobilitás aránya az Élelmiszertudományi Kar és a Kertészettudományi Kar egykori hallgatói körében intézményi átlag alatti. A hallgatók esetében a nemzetközi mobilitási arány 12,6 százalékos a megkeresés idején – nyilvánvalóan a végzés éve felé egyre nagyobb a gyakorisága. A külföldi tanulmányok leggyakoribb finanszírozási formája a Tempus/Erasmus ösztöndíj, de egyéb források is gyakran támogatják a nemzetközi képzést: például a saját/családi anyagi háttértámogatás, amely a hallgatók 19 százalékánál segítette a külföldi tanulmányokat, míg a végzetek esetében 33 százaléknyian vették igénybe.

A nemzetközi orientációt a tervek szintjén vizsgálva a külföldi munkavállalási tervek hallgatók körében mért igen magas, 53 százalékos gyakoriságát találjuk. Ez az arány a Társadalomtudományi Kar hallgatói esetében átlag feletti, 59 százalékos. A Kertészettudományi Kar (40 százalék) és Tájépítészi és Településtervezési Kar (44 százalék) hallgatói az intézményi átlaghoz képest kisebb gyakorisággal terveznek külföldi munkavállalást diplomaszerezésük után. Szakos bontásban különösen a nemzetközi gazdálkodás (71,6 százalék) és a nemzetközi tanulmányok (69 százalék)

szakok hallgatói gondolják úgy, hogy a végzettség megszerzése után külföldön (is) dolgoznának. Az élelmiszermérnöki (29,4 százalék) és a környezetgazdálkodási agrármérnöki (37,3 százalék) szakos hallgatók körében átlag alatti a külföldi munkavállalást tervezők aránya.

A tervekhez képest a tényleges külföldi munkavállalási arányok alulmaradnak a végzést követő években. A BCE frissdiplomásai közül 17,9 százaléknian jelezték, hogy a végzettségük megszerzése után hosszabb/rövidebb ideig dolgoztak már külföldön. Közülük minden második válaszadó (a végzettek 9 százaléka) jelenleg is külföldön foglalkoztatott. A külföldi munkavállalás két legfőbb célországa – a nyitott kérdésekre adott válaszok alapján – az Egyesült Királyság és Németország. Viszonylag gyakori célpont emellett Ausztria is. Érdemleges említést kapott emellett az Amerikai Egyesült Államok, Belgium, Hollandia és Olaszország, mint a BCE friss diplomásainak fontos munkavállalási célországa. A megvalósult, diplomaszerezést követő külföldi munkavállalás a Társadalomtudományi Kar végzettjei esetében a legnagyobb gyakoriságú (27,2 százalék). A Kertészettudományi Kar, a Tájépítészeti és Településtervezési Kar és a Közgazdaságtudományi Kar végzettjei között az átlagnál ritkábban fordul elő a külföldi munkavállalás, ám e körben is meghaladja az egytizedes gyakoriságot. A nagyobb külföldi munkavállalási aktivitás együtt jár a szakterületi munkavégzés gyakoriságával is. Azokon a karokon, ahol gyakoribb a külföldi foglalkoztatás – Társadalomtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Kar – jobbak a külföldön végzett munka illeszkedési mutatói is, vagyis a végzettek az átlagnál nagyobb arányban helyezkedtek el diplomájuk szakterületéhez kapcsolódó munkakörökben.

V. KEDVEZŐ FOGLALKOZTATÁSI JELLEMZŐK

A BCE végzettjeinek nyolcvan százalékát a végzést követő években alkalmazottként a munkaerőpiacon találjuk meg. További egytizednyien fő státuszban felsőoktatási hallgatók. A meglehetősen alacsony – 5 százalék alatti – vállalkozó-önfoglalkoztató arány a friss diplomások körében általánosan jellemző. Munkanélküliként, álláskeresőként a válaszadók mindössze 3,5 százaléka definiálta magát (amely nem feltétlenül jelent hivatalosan regisztrált munkanélküli státuszt). A munkanélküliek aránya kari bontásban a Kertészettudományi Kar végzettjei között a legmagasabb, 8,8 százalékos. Szintén számottevőnek mondható a Tájépítészeti és Településtervezési Kar végzettjei körében mért 7,5 százalékos munkanélküliségi arány. A többi kar esetében azt mondhatjuk, hogy a munkanélküli végzettek aránya elenyésző.

A végzettek 80 százaléka alkalmazottként dolgozik a végzést követő években. Közülük 71 százalék a magánszféra vállalatainál helyezkedik el. A közszféra, mint foglalkoztató kari bontásban a Közgazdaságtudományi Kar és a Kertészettudományi Kar végzettjeire jellemző leginkább, ám e körben is alig éri el a 40-45 százalékos gyakoriságot. A Gazdálkodástudományi Kar végzettjei esetében a magánszféra foglalkoztatóinak súlya különösen jelentős (83 százalék). Teljes mértékben külföldi tulajdonban lévő cégek az alkalmazottként dolgozó válaszadók 39 százalékát foglalkoztatják. A külföldi tulajdonban lévő cégeknél dolgozók aránya különösen magas (49 százalék) a Gazdálkodástudományi Kar végzettjei körében, míg a Tájépítészeti

és Településtervezési Kar és a Kertészettudományi Kar frissdiplomásai esetében meglehetősen ritka a külföldi foglalkoztató.

A leggyakoribb foglalkoztatói típusok között a közigazgatás munkáltatói a Gazdálkodástudományi Kar kivételével minden kar esetében jelentős említést kapnak. Az Élelmiszertudományi Kar végzettjei emellett gyakran említettek kereskedelmi, avagy élelmiszeripari munkáltatókat. A Kertészettudományi Kar frissdiplomásait ipari, szolgáltató és informatikai cégek fogadják nagyobb gyakorisággal. A Tájépítészeti és Településtervezési Kar esetében a tervezőirodák szerepe emelhető ki a foglalkoztatók közül. A Társadalomtudományi Karon végzettek nagy gyakorisággal említettek oktatási, szolgáltató/tanácsadó avagy kommunikációs cégeket foglalkoztatóként. A Közgazdaságtudományi Karon diplomázottak körében a közigazgatás mellett foglalkoztatóként a bankok, pénzügyi és szolgáltató cégek dominálnak. A Gazdálkodástudományi Karon szerzett végzettség leggyakrabban szolgáltató-tanácsadó cégekben, bankok, pénzügyi avagy IT-cégek keretei között hasznosul.

A friss diplomás munka vizsgálatát a képzés és a végzett munka közti horizontális és vertikális illeszkedés megítélésére alapozzuk. Horizontális illeszkedésen a tanulmányok szakterülete és a munka tartalma közti egyezést értjük, míg a vertikális illeszkedés a diplomát igénylő munkafeladatot jelenti. A végzett munka szakterületi illeszkedése – egyéni megítélés szerint – az esetek 78 százalékában megvalósul. A foglalkoztatott friss diplomások közül mindössze 14,7 százalék értekezi úgy, hogy aktuális munkája más szakterülethez köti, mint amire a felsőfokú tanulmányai felkészítették, és további 7 százalék ítéli meg úgy, hogy munkája nem igényel speciális végzettséget. A munka és a tanulmányok közti horizontális illeszkedés hiánya az átlagnál jobban érinti a Kertészettudományi Kar, a Társadalomtudományi Kar és az Élelmiszertudományi Kar végzettjeit. A gazdálkodástudományi kari és közgazdaságtudományi kari diplomák esetében ugyanakkor igen erős munkaerő-piaci illeszkedésről tanúskodnak a visszajelzések.

A foglalkoztatásban álló válaszadók 12 százaléka jelezte, hogy aktuális munkája nem igényel felsőfokú végzettséget. A vertikálisan nem illeszkedő munkát végzők – ilyen értelemben tehát alulfoglalkoztatottak – aránya a Kertészettudományi Kar és az Élelmiszertudományi Kar végzettjeinek körében magasabb jelentősen az (egyéni-ként relatíve alacsony) intézményi átlagnál. A diplomát nem igénylő munkát végzők aránya igen csekély a Gazdálkodástudományi Karon és Közgazdaságtudományi Karon diplomázott munkavállalók esetében.

A végzettek körében magas, 84 százalékos a munkájukkal összességében elégedettek aránya. Hasonló arányban elégedettek a friss diplomások munkájuk személyi, tárgyi körülményeivel és feladatuk tartalmi részével, s a válaszadók háromnegyede elégedett munkája társadalmi megbecsültségével is. Ennél alacsonyabb a szakmai előmeneteli lehetőségekkel elégedett friss diplomás munkavállalók aránya és még ennél is kevesebben, alig kétharmadnyian érzik úgy, hogy jövedelmük számukra megfelelő. A foglalkoztatottak körében mért munkával kapcsolatos elégedettség adatai az intézményi átlaghoz képest az Élelmiszertudományi Kar és a Kertészettudományi Kar végzettjeinek relatíve kedvezőtlen szubjektív helyzetét mutatják. Az átlagnál kedvezőbb értékelések a Gazdálkodástudományi Kar és a Közgazdaságtudományi Kar végzettjeihez kötődnek. A Gazdálkodástudományi Kar esetében a végzettek a jövedelemmel és munkájuk tárgyi körülményeivel, a Közgazdaságtudo-

mányi Kar esetében pedig a munka tartalmával és megbecsültségével elégedettebbek az intézményben végzett friss diplomások átlagánál.

VI. ÁTLAG FELETTI FIZETÉSEK

A BCE végzettjei körében mért havi nettó átlagkereset 246,31 ezer forint, ezen belül a Magyarországon foglalkoztatottak körében mért átlagjövedelem szintje nettó 222,32 ezer forint. Ez jelentősen meghaladja az adatfelvétel időszakában a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett magyarországi havi nettó átlagjövedelem (153 500 Ft) sőt a KSH által a szellemi foglalkozásúak körében mért 207 900 Ft átlagos jövedelem értékét is. A különböző foglalkoztatói ágazatok közül – a magyarországi kereseteket véve figyelembe – a legnagyobb jövedelmeket az energia- és a pénzügyi szektor vállalatai kínálják a friss diplomásoknak. A havi nettó átlagkereset ezen ágazatokban 270 ezer forint körül van a BCE végzettjei esetében. Szintén intézményi átlag feletti kereseteket kínálnak az infókommunikációval és szállítással, raktározással foglalkozó cégek. A legalacsonyabb átlagfizetések az építőiparhoz és az oktatási ágazathoz kötődnek. A magánszféra vállalatai az állami/önkormányzati tulajdonú munkáltatókhoz képest átlagosan 50 ezer forinttal magasabb nettó átlagkereseteket kínálnak a Magyarországon foglalkoztatott, BCE-n végzett friss diplomások számára. A Magyarországon (is) működő, külföldi tulajdonú cégekben szerzett átlagjövedelmek lényegesen kedvezőbbek, mint a teljes mértékben, vagy részben hazai tulajdonban lévő cégeknél kapott havi keresetek. A külföldi tulajdonú cégek foglalkoztatottjaként Magyarországon szerzett havi nettó 271 ezer forintos átlagjövedelemhez képest a hazai tulajdonú munkáltatónál az átlagkereset 80 ezer forinttal alacsonyabb, 190 ezer forint körüli összeg, a végzettek visszajelzései alapján. Az átlagos jövedelmek kari szinten a Gazdálkodástudományi Kar és a Közgazdaságtudományi Kar végzettjeinek kereseti előnyét mutatják. Intézményi átlag alatt keresnek az Élelmiszertudományi Kar, a Kertészettudományi Kar és a Tájépítészeti és Településtervezési Kar Magyarországon foglalkoztatott friss diplomásai. A legmagasabb és legalacsonyabb átlagjövedelmű karok közti jövedelmi különbség meghaladja a havi nettó 100 ezer forintot.

VII. POZITÍV INTÉZMÉNYKÉP

A BCE megítélése mind hallgatóinak, mind végzettjeinek szemében egyértelműen pozitív. A különböző jellemzők közül a válaszadók a legfőbb pozitívumként a Budapesti Corvinus Egyetemen szerzett diploma magas presztízsét jelölték meg. Ennél lényegesen csekélyebb, de még mindig jelentős jelölést kapott az intézmény által nyújtott kapcsolatépítési lehetőségek szempontja. A másik két gyakori szempont közül a felkészült oktatók kissé a végzettek, a nemzetközi mobilitás lehetősége némileg a hallgatók számára fontosabb, de nagy választási gyakoriságú. E szempontok alkotják tehát a BCE képzésének fő erősségeit. A legkisebb, 10 százalék körüli, vagy az alatti választási gyakoriságok három szemponthoz kapcsolódnak, amelyek eszerint legkevésbé jelentik a BCE képzésének erősségét: színvonalas nyelvoktatás,

alapos informatikai képzés és magas szintű oktatási adminisztráció. Némileg ellentmondásos értékelést kapott a gyakorlatorientált képzés, amelynek említése, mint erősség lényegesen gyakoribb, húsz százalékos a hallgatók körében, mint a végzetek válaszaiban. A képzési erősségeket vizsgáló kérdéssor fényében a BCE nagy presztízsű, jelentős kapcsolati, szakmai tőkét biztosító intézményként jelenik meg. Ezt erősítik a képzés erősségére vonatkozó nyitott kérdésekre adott végzetek körében gyűjtött válaszok is, amelyek alapján a BCE képzéséről két fő pozitív dimenzió rajzolódik ki: a diákszervezetek működése és a magas presztízs.

A BCE által nyújtott képzés értékelésének negatív oldalán a képzés gyengeségeinek megítélése állt. Az egyetem által nyújtott képzés gyengeségei közül a legtöbb válaszadó – mind a hallgatók, mind a végzetek esetében – a gyakorlatközeli ismeretek hiányát jelölte meg. A végzetek közül szintén számottevően – egyharmadnyian – választották a fölösleges, elavult elméleti ismereteket a képzés gyengeségeként. A legkevésbé választott szempontok – amelyek tehát eszerint nem gyenge pontjai az intézmény képzésének – a végzetek körében a nemzetközi mobilitással és presztízzsel kapcsolódnak össze, míg a hallgatók esetében a nem megfelelő tanári hozzáállást, az elavult módszertani ismereteket fedik le. A leggyakrabban említett negatív szempontok számba vétele a nyitott kérdések alapján azt mutatja, hogy a végzetek önmaguktól két problémát hangsúlyoznak leggyakrabban: főként a nyelvoktatással és a gyakorlati ismeretek átadásával összefüggő kritikájuknak adtak hangot.

A válaszadók az intézmény felkészítő tevékenységét 6 szempont szerint értékelték, 9 fokozatú skálán. A végzetek legmagasabbra a csapatmunkára való felkészítést értékelték.

A felkínált szempontok közül kedvezőbbnek mutatkozik még a szakmai problémák megoldására való felkészítés. Számos egyéb szempont – szervezésre, modern technológiák alkalmazására, elhelyezkedésre vonatkozó felkészítés – értékelése a 4,5-es közepes értékelés körül marad, sőt a vezetésre való felkészítés némileg átcsúszik a kedvezőtlenebb megítélés kategóriájába.

Az egyetem hírnevének megítélésére alkalmazott kilencfokozatú skála alapján a végzetek által adott 7,7 pontos átlagértékek igen kedvező összegyememi átlagot mutatnak. A hallgatók körében az eredmény ehhez hasonlóan alakul, az egyetem hírnevének megítélése (kilencfokozatú skálaátlag alapján) még magasabb, 7,9 pontos. Az egyes karok végzettjei által adott értékelések között vannak ugyan eltérések, de még a legalacsonyabb átlagpontoszám is a kedvező kategóriába tartozik. Az egyetem hírnevét tekintve legpozitívabban a Gazdálkodástudományi Kar, a Társadalomtudományi Kar és a Közgazdaságtudományi Kar végzettjei nyilatkoztak.

Az egyetemkép másik mutatójaként az intézményválasztási döntés utólagos megítélése szolgált. A végzetek majd háromnegyede újra az intézményt választaná, s megítélésük még kedvezőbb a tekintetben, hogy ajánlanák-e másoknak a BCE képzéseit. A visszajelzések alapján az intézményben diplomázók 82 százaléka másnak is javasolná az intézmény választását, ami fontos tőkét jelenthet a beiskolázás növelésében. A hallgatók egyetemkép tekintetében még a végzetteknél is kedvezőbb válaszokat adtak. Közülük 82 százalék ismét a BCE-n tanulna tovább. Összesen 85,6 százalékos azon hallgatók aránya, akik másnak is ajánlanák az intézményt és képzéseit. A hallgatók között intézményválasztási döntésükkel leginkább (átlag felett) a

Gazdálkodástudományi Kar, a Közgazdaságtudományi Kar és az Élelmiszertudományi Kar hallgatói elégedettek. Előbbi két kar a végzettek esetében is igen kedvező értékelést kapott.

Az értékelő kérdések között a diplomás pályakövetési kérdőív nyitott kérdésekben vizsgálta azokat az elemeket, amelyeket a végzettek – munkaerő-piaci tapasztalataik fényében – hiányoltak, avagy feleslegesnek tartottak a kapott képzésben. A képzési hiányosságok tekintetében a gyakorlati ismeretek átadásának elmaradása mutatkozott egyértelműen a leggyakoribb kritikai visszajelzésnek. Lényegében minden kar egykori hallgatói úgy látják, hogy képzésükben a szükségesnél kisebb súlyt kapott a gyakorlatban hasznosítható tudás átadása. Emellett az Élelmiszertudományi Kar végzettjei a nyelvoktatás hiányosságait, a Tájépítészeti és Településtervezési Kar friss diplomásai az informatikai képzést, a Társadalomtudományi Kar végzettjei a munkaerő-piaci felkészítést, a Közgazdaságtudományi Karon végzettek az ismeretek naprakészségét, a Gazdálkodástudományi Kar diplomásai az intézményi háttértámogatás szintjét emelik ki gyakori képzési hiányosságként. Ahogyan a hiányosságok között a gyakorlati oktatás említési gyakorisága emelkedett ki, úgy a felesleges képzési elemek között az elméleti oktatás szerepelt a leggyakrabban. Szinte minden kar végzettjei ezt érezték a legfőbb képzési problémának. Emellett az Élelmiszertudományi Kar végzettjei gyakran számoltak be elavult ismeretek oktatásáról. A Kertészettudományi Kar esetében a felesleges, vagy túlságosan adat-alapú ismeretek átadása, számonkérése váltott ki kritikát. A Tájépítészeti és Településtervezési Kar egykori hallgatói a felesleges, vagy elavult ismeretek mellett a tananyag mennyiségét is gyakran kritizálták. A Társadalomtudományi Kar esetében az elméletorientáltság mellett az ún. tölteléktárgyak jelentettek problémát. A Közgazdaságtudományi Kar végzettjei emellett az átadott ismeretek közti gyakori átfedéseket, a Gazdálkodástudományi Kar válaszadói a túlzott matematikai alapot is feleslegesnek tartották visszamenőleges értékelésükben.